

Българска народна приказка

„Хитър Петър и змеят“

Адаптиран откъс:

В едно село край букова гора на всяко новолуние змеят слизал от пещерата и искал най-тлъстата овца. Кметът наел стражи, ала те се уговарили с чуговицето — вземали по парче сирене и заспивали го кошарата. Когато Хитър Петър минавал, видял как селяните треперят. „Дайте ми мех с пчели и стара овча кожа“, рекъл.

В мрака Петър почукал на пещерата: „От царя на змейовете идвам. Донесъл съм ти мех с храброст — който я носи го сърцето си, никой не го побеждава!“ Змеят се зарадвал и притиснал меха. Петър го увил с кожата и прошепнал: „Отвори бързо!“ Мехът се пръснал, пчелите изригнали и жилнали змейските очи и ноздри. Изплашен и разярен, змеят се хвърлил в реката и отлетял галеч.

На сутринта Петър завел селяните при кошарата: „Вижгате ли? Докато стражите пазят с ухо към кесията, вълкът ще вечеря в двора.“ Тогава кметът разгонил ленивите пазачи и избрал честни и будни хора. Селото си отгъхнало — а Петър намизнал: „Където кучетата са приятели с вълка, стадото винаги страга“.

Работен лист

Българска народна приказка „Хитър Петър и змеят“

Име: ..... Дата: ..... Клас: .....

1. Разбиране на текста

Кой е проблемът в селото?.....

Кой е лошият избор и как се вижда в поведението на стражите? .....

Какво прави Хитър Петър, за да реши проблема?.....

2. Таблица на сюжета

Герои	Проблем/ Изпитание	Действия/ Решение	Резултат	Ценности (ограги)	Мотиви
				находчивост честност смелост отговорност	народен хумор „измамникът змея“ общност

3. Доказателства от текста

Стражите не са надеждни помощници. → .....

Петър използва ум, не сила. → .....

Селото променя избора си на пазачи. → .....

4. Сравнение със „Султанът и гвамата овчари“

Допълни:

„Докато ‘кучетата’ са приятели с вълка,.....“

Когато пазачите са честни и будни, ...

Две качества на „верния помощник“, видими и в двата текста:

1) .....

2) .....

5. Речник

Обясни:

мех .....

кошара .....

новолуние .....

Еврейска народна приказка

„Царят, царицата и пчеличките“

Адаптиран откъс:

В горещ летен ден цар Соломон решил да погремне в градината си, когато една уморена пчеличка кацнала върху носа му и го ужилила. Слугите поискали наказание, ала след преглед царят повикал царицата на пчелите и изслушал мъничката „виновничка“. Тя признала, че от жегата се е стъписала и го е ужилила по неволя. Соломон проявил милост и я пуснал — „Може някога да потрябва“.

На следващия ден пристигнала Савската царица, за да изпита мъдростта му. Поднесла два еднакви букета — единият от истински, другият от изкуствени цветя — и попитала кой е живият. В залата не се усещал аромат и разликата не личала. Тогава Соломон наредил да отворят прозореца. Влетяла същата пчеличка и без колебание кацнала върху истинските цветя. Царят посочил правилния букет, благодарил на малката си помощничка и признал, че мъдростта е да чуеш най-тихия глас.

Работен лист

Еврейска народна приказка „Царят, царицата и пчеличките“

Име: ..... Дата: ..... Клас: .....

1. Разбиране на текста

Какъв проблем/изпитание поставя Савската царица? .....

.....

Как милостта на Соломон към пчеличката помага по-късно?.....

.....

Каква е поуката на историята (1–2 изр.)? .....

.....

.....

2. Таблица на сюжета

Герои	Проблем/ Изпитание	Действия/ Решение	Резултат	Ценности (огради)	Мотиви
				мъдрост милост наблюдателност справедливост	изпитване на владетел „малък помощник“ притча

3. Доказателства от текста

Попълни с кратка фраза от откъса (2–6 гуми).

Соломон умее да слуша „малките“ помощници. → .....

Истината се познава без сила. → .....

Милостта води до мъдро решение. → .....

4. Сравнение със „Султанът и двамата овчари“

Допълни:

И в двата текста доброто решение идва, когато владетелят избира/слуша.....

Попълни:

„Лошите ‘кучета’ при овчаря = ...

Пчелата при Соломон = ...

Една обща ценност: .....

5. Речник

Обясни:

МИЛОСТ .....

ИЗПИТАНИЕ .....

ИЗКУСТВЕНИ ЦВЕТА .....

Арменска народна приказка

„Умният тъкач“

Адаптиран откъс:

Веднъж в двора се явил мълчалив пратеник от съседно царство. Нищо не казал — само очертал с тебешир широк кръг около престола и застинал. Владетелят повикал съветниците си, ала никой не разбрал посланието. Тогава слуги тръгнали да търсят „по-умен от двора“ и стигнали до дома на един тъкач. Той работел на стана, а с две дълги връвчици бил вързал бърдото — едната към люлката на бебето, другата към прът на чардака. При всеки тласък люлката се полюшвала, а прътът отпъждал птиците от житото: работа и грижа вървели в един ритъм.

Завели тъкача при царя. Той погледнал кръга, усмихнал се и хвърлил на пода два ашика (детски камъчета). Пратеникът изсипал шепя просо. Тъкачът пунал кокошка — за миг зрънцата изчезнали. „Кръгът значи: ще ни обградят — рече тъкачът спокойно. — С ашиците му казах: „Пред нас сте деца.“ А с кокошката показвах: и да са много като просо, пак ще ги надвием.“ Царят поиска да го направи съветник, ала тъкачът отказал: „Имам занаят — хората чакат плат.“

Работен лист

Арменска народна приказка „Умният тъкач“

Име: ..... Дата: ..... Клас: .....

1. Разбиране на текста

Какво „казва“ пратеникът с кръга около престола?.....

.....

Как тъкачът „отговаря“ с ашиците, просото и кокошката? .....

.....

Какво ни подсказва сцената със стана, бърдото и люлката? .....

.....

.....

2. Таблица на сюжета

Герои	Проблем/ Изпитание	Действия/ Решение	Резултат	Ценности (огради)	Мотиви
				разум трудолюбие екипност смелост	занаят/ стан; неми знаци; „мъдрост от народа“

3. Доказателства от текста

Тъкачът мисли образно/с метафори. → .....

.....

Мъдростта идва от делото, не от титлата. → .....

.....

Владетелят се учи от честен помощник. → .....

.....

4. Сравнение със „Султанът и гвамата овчари“

При гвете истории правилното решение идва от:

- титла гела и разум случайност

Попълни:

„Лошите везири = ...

добрите „нишки“ в плата = ...

Общата поука в едно изречение: .....

.....

5. Речник

Обясни:

ашици .....

.....

бърдо.....

.....

пратеник .....

.....